

LEVE MED

Magasinet for Personskadeforbundet LTN
#Utgave 8 - 2020

s.14

Hvor mye smertestillende medisin tar egentlig nordmenn?
Les hva Folkehelseinstituttet rapporterer

Hvor mye er for mye?

s.4

Hjerneforskning
og sykling

s.8

Hvorfor smaker vi
forskjellig?

s.26

LEDER Eli Eiklid

Fremover har Personskadeforbundet LTN tenkt å holde trøkket, og på siste styremøtet ble det bestemt at «synliggjøring» er høstens slogan. Ambisiøst? Kanskje? Men alternativet, altså å gå på sparebluss, er iallfall ikke noe vi går for.

Eli Eiklid

Landet vårt har nå vært nedstengt

i mer enn 6 måneder. Mye har skjedd, og den «nye normalen» som Erna Solberg

kaller det, har blitt hverdagen. Å være en interesseorganisasjon som skal favne hele landet byr på noen utfordringer under «den nye normalen». Først og fremst fordi vi fysisk helst ikke skal møte hverandre, og at de fleste kurs/arrangementer har blitt satt på hold. Vi, sekretariatet og styret, har som resten av landet og verden prøvd å gjøre det beste ut av situasjonen.

Her er litt av det vi har gjort de siste månedene, og husk at vi har avvirket ferie innimellom alt dette.

Fra april til juni arrangerte vi en allerede planlagt kampanje. Men den måtte endres fra vanlig til en digital kampanje. Mye nybrottsarbeid måtte gjøres, og i løpet av noen uker nådde vi «i rekkevidde» flere titalls tusen. Dette skjedde parallelt med at sekretariatet var beordret til hjemmekontor og at styret ikke fysisk kunne møtes.

Vi har også klart å opprettholde telefontidene, slik at medlemmene eller lagene, som normalt, finner noen å snakke med. I til-

legg har vi klart å få likepersontelefonen opp og stå, noe vi er svært stolte over. På tirsdager og torsdager mellom 17:00-19:00 sitter en av våre kursede likepersoner klare for å snakke med de som trenger det.

De siste par ukene har vi også arrangert digitale regionkonferanser. Noe amputert ble de selvsagt, fordi det sosiale aspektet og det som foregår mellom det faglige forsvinner. Men evalueringer og tilbakemeldinger viser at deltakerne fra lagene er fornøyde.

Sist, men ikke minst har det vært en periode i forbundets historie der vi har hatt et ekstra sterkt fokus på det som skjer politisk. Innenfor helse har vi sett, og kommentert på, at prioriteringene har hatt store kostnader – særlig for kronikere. Avdelinger på spesialisthelsenivå er ryddet i påvente av Covid-19-pasienter, og ventelistene for operasjoner og rehabilitering har vokst skyhøye. Her trengs det mye midler for å komme tilbake til sånn det var før, og helst enda bedre.

Fremover har vi tenkt å holde trøkket, og på det siste styremøtet ble det bestemt at «synliggjøring» er høstens slagord. Ambisiøst? Kanskje? Men alternativet, altså å gå på sparebluss, er iallfall ikke noe vi går for.

INNHold utgave 8 – 2020

Pillebruk i Norge

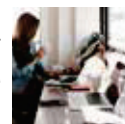

s.4

Digitale regionkonferanser

s.13

Ungdommer får verktøy til å drive universell utforming

s.20

Hjerneforskning gjør barn tryggere på sykkel

s.8

Vi er kun en telefonsamtale unna

s.17

Kryss meg på krykka

s.23

PERSONSKADEFORBUNDET LTN

Adresse: Hausmanns gate 19, 0182 Oslo

Telefon: 22 35 71 00

E-post: post@personskadeforbundet.no

REDAKSJON

Redaktør: Gunn Kvalsvik

Telefon: 22 35 71 00

E-post: levedmed@personskadeforbundet.no

ANNET

Annonser: faktserv@faktserv.no

Grafisk produksjon: Trykkpartner AS

Design: Tomorrow Creatives (www.t-c.no)

Én av fire får minst ett smertestillende legemiddel på resept

En ny rapport fra Folkehelseinstituttet forteller at hver fjerde person som bor i Norge – halvannen million mennesker – fikk minst ett smertestillende legemiddel på resept i 2019. Hva betyr egentlig dette?

TEKST: Gunn Kvalsvik

Takk Gud for Globoid, sa alltid min bestemor. Jeg forstod det ikke da, men nå vet jeg hva hun mente. Min bestemor vokste nemlig opp i en tid, født i 1911 og bodde hele sitt liv på landsbygda, der smertestillende sjelden var i bruk.

Etter dette har bruk av smertestillende nærmest eksplodert. Heldigvis, fordi mange får lindring for «vondter» og dermed

et bedre liv med tilgang på medisiner.

HVOR MYE ER FOR MYE?

Store deler av livet hadde min bestemor lite eller ingen tilgang på smertestillende. Og ja, hun hadde sine smerter. Etter en fallulykke midt i 40-årene ble hoften aldri bra. Selv etter skifte av hofta ble hun avhengig av krykker og hun levde med kroniske smertetilstander resten av livet.

Nå vil enkelte hevde at vi har gått for langt i andre enden, nemlig at vi er storbrukere av medikamenter. En instans som med jevne mellomrom samler tall og viser utviklingen av medikamentbruk er Folkehelseinstituttet (FHI).

Den siste rapporten ble nylig publisert,

«Legemiddelforbruket i Norge 2015–2019», og den inneholder data fra to datakilder: Grossistbasert legemiddelstatistikk og Reseptregisteret.

BRUKEN AV SMERTESTILLENDE LEGEMIDLER HAR ENDRET SEG

Et viktig funn i rapporten om bruken av ulike smertestillende legemidler er at bruken har endret seg over perioden. Blant annet ved at andelen som får et svakt smertestillende legemiddel på resept (i hovedsak paracetamol) øker. Når det gjelder litt sterkere legemidler går imidlertid bruken ned. Eksempel på slik medisin er legemidler med betennelsesdempende virkning, altså som kan gi til dels alvorlige bivirkninger.

Denne utviklingen er i tråd med anbefa-

